

REPUBLIKA HRVATSKA
OPĆINSKI GRAĐANSKI SUD U ZAGREBU
Ulica grada Vukovara 84

Poslovni broj: P-3166/2025-12

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Općinski građanski sud u Zagrebu po sutkinji toga suda Jadranki Liović Merkaš, kao sucu pojedincu, u pravnoj stvari tužitelja Petra Jelavića-Mitrovića iz Splita, Gajeva 15, OIB: 23159453005, zastupanog po punomoćniku Ivanu Adžiću, odvjetniku iz Zagreba, protiv tuženika Erste&Steiermarkische bank d.d. iz Rijeke, Jadranski trg 3a, OIB: 23057039320, zastupane po punomoćniku Damiru Metelko, odvjetniku u Odvjetničkom društvu Metelko, Knežević & Partneri d.o.o. iz Zagreba, radi utvrđenja, nakon glavne, usmene i javne rasprave, održane i zaključene 12. svibnja 2026. u nazočnosti punomoćnika tužitelja, a u izočnosti uredno pozvanog tuženika, dana 26. svibnja 2026., temeljem čl. 335. st. 4. Zakona o parničnom postupku ("Narodne novine" br. 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 04/08, 84/08, 57/11, 25/13, 89/14, 70/19, 80/22, 155/23 i 146/25), dalje ZPP-a,

p r e s u d i o j e

I Utvrđuje se ništetnom točka 10. Ugovora o kreditu broj 5103044847, sklopljenog 29. lipnja 2006. između tuženika Erste&Steiermarkische bank d.d. iz Rijeke, Jadranski trg 3a, OIB: 23057039320, kao Banke i tužitelja Petra Jelavića-Mitrovića iz Splita, Gajeva 15, OIB: 23159453005, kao Korisnika kredita, u dijelu u kojemu je ugovoreno da je za obradu kreditnog zahtjeva i odobravanje kredita Korisnik kredita prije korištenja kredita dužan platiti 2,500 % naknade na iznos kredita, obračunate s datumom Ugovora.

II Nalaže se tuženiku Erste&Steiermarkische bank d.d. iz Rijeke, Jadranski trg 3a, OIB: 23057039320, nadoknaditi tužitelju Petru Jelaviću-Mitroviću iz Splita, Gajeva 15, OIB: 23159453005, troškove parničnog postupka u iznosu 928,08 EUR sa zakonskim zateznim kamatama od 26. svibnja 2026. do isplate po stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem za tri postotna poena referentne stope, koja je kamatna stopa koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja ili granična kamatna stopa proizašla iz natječajnih postupaka za varijabilnu stopu za posljednje glavne operacije refinanciranja Europske središnje banke, sve u roku 15 dana.

Obrazloženje

1. Tužitelj u tužbi navodi da je u svojstvu korisnika kredita s tuženikom, kao bankom, 29. lipnja 2006. sklopio Ugovor o kreditu broj 5103044847 kojim mu je tuženik odobrio kredit u kunsjoj protuvrijednosti 43.941,00 CHF, obračunat po srednjem tečaju tuženika na dan puštanja kredita u tečaj. Točkom 10. Ugovora, određeno je: „Za obradu zahtjeva i odobravanje kredita Korisnik kredita dužan je prije korištenja kredita platiti 2,500% naknade na iznos kredita, obračunate s datumom Ugovora.“. Tuženik je tužitelju dana 29. lipnja 2006. obračunao naknadu za obradu kredita u iznosu 5.085,73 kn, sada 674,99 EUR. Navedeni Ugovor stranke su sklopile u okolnostima u kojima je tuženik koristio nepoštenu poslovnu praksu, te kao jača ugovorna strana, a u kojem se položaju nalazi jer je financijska institucija te profesionalno dioničarsko društvo, nezakonito i nepošteno primjenjivao ugovorne odredbe o naknadi za obradu kredita, na koji način je doveo tužitelja u neravnopravan položaj u kojem isti nije mogao utjecati na sadržaj unaprijed pripremljenog ugovora. Tuženik prije sklapanja i u vrijeme sklapanja predmetnog ugovora s tužiteljem nije pojedinačno pregovarao o odredbi točke 10. Ugovora, već je isti bio stavljen u poziciju „uzmi ili ostavi“. Nije prezentirao tužitelju koje on to točno troškove ima u vezi postupka odobravanja kredita koje bi tužitelj morao naknaditi, niti mu je objasnio strukturu tih troškova i zašto iznos te naknade izravno ovisi o visini iznosa kredita koji se traži. Ističe da takva ugovorna odredba uzrokuje znatnu neravnotežu u pravima i obvezama korisnika kredita - potrošača kao jedne ugovorne strane u odnosu na banku- trgovca kao drugu ugovornu stranu, a što je suprotno temeljnim načelima obveznog prava, uz ostalo načelu ravnopravnosti sudionika u obveznim odnosima te načelu dužnosti njihove suradnje i načelu zabrane zlouporabe prava. Ta odredba je nepoštena jer je protivna prisilnim propisima. Posljedica tako utvrđene ništetnosti je obveza tuženika vratiti tužitelju sve što je primio temeljem ništetnih odredbi ugovora sa zateznim kamatama od dana stjecanja jer je tuženik nepošteni stjecatelj. Stoga ustaje s tužbom i tužbenim zahtjevom traži utvrđenje ništetnosti točke 10. Ugovora o kreditu u dijelu u kojemu je ugovoreno da je za obradu kreditnog zahtjeva i odobravanje kredita Korisnik kredita prije korištenja kredita dužan platiti 2,500% naknade na iznos kredita, obračunate s datumom Ugovora, uz naknadu parničnog troška.

2. Tuženik u odgovoru na tužbu osporava tužitelju status potrošača, osnovanost tužbe i postavljenog tužbenog zahtjeva. Prigovara naznačenoj vrijednosti spora. Navodi da je ugovorna odredba o naknadi za obradu zahtjeva i odobravanje kredita jasna, razumljiva i lako uočljiva, a tužitelj je bio upoznat s obvezom plaćanja naknade i njezinom visinom. Ističe da ta odredba ne uzrokuje značajnu neravnotežu u pravima i obvezama stranaka. Predlaže odbiti tužbeni zahtjev tužitelja kao neosnovan uz naknadu parničnog troška.

3. Sud je proveo dokaze: pročitao je Ugovor o kreditu od 29. lipnja 2006. (stranica 5-10 spisa), Aneks broj 1 Ugovora o kreditu od 11. travnja 2016. (stranica 11-15 spisa), izračun konverzije kredita na dan 30. rujna 2015. (stranica 16-19 spisa), otplatni plan (stranica 20-26 spisa), obavijesti o kreditu (stranica 27-31 spisa), tablica kredita-proces obrade (stranica 43-44 spisa), izvadak iz odluke o visini kamatnih stopa i naknada (stranica 73-78 spisa) i saslušao tužitelja zamolbenim putem pred Općinskim sudom u Splitu (stranica 87 spisa).

4. Druge dokaze sud nije provodio, jer se provođenje drugih dokaza nije ukazalo potrebitim za donošenje odluke u smislu čl. 8. ZPP-a.

5. Među strankama nije prijeporno:

- da su 29. lipnja 2006. sklopile Ugovor o kreditu broj 5103044847 za kredit u visini 43.941,00 CHF u kunsjoj protuvrijednosti prema srednjem tečaju kreditora na dan korištenja kredita,
- da je čl. 10. navedenog Ugovora ugovorena obveza korisnika kredita platiti naknadu za obradu zahtjeva i odobravanje kredita u visini 2,50% od iznosa kredita, odnosno minimalno 200,00 HRK (dvjesto HRK) obračunate s datumom Ugovora.
- da je tuženik 29. lipnja 2006. obračunao i naplatio tužitelju naknadu za obradu kredita u iznosu 674,99 EUR.

6. Prijeporno je:

- status potrošača tužitelja,
- je li ništetna odredba čl. 10. Ugovora o kreditu broj 5103044847 od 29. lipnja 2006. kojom je ugovorena naknadu za obradu zahtjeva i odobravanje kredita u visini 2,5% iznosa kredita,
- osnovanost tužbenog zahtjeva.

7. Na pravni odnos stranaka primjenjuju se odredbe Zakona o zaštiti potrošača (Narodne novine br.96/2003), dalje ZZP, budući nije bio na snazi u vrijeme sklapanja Ugovora o kreditu, 10. siječnja 2003., a prilikom ocjene poštenosti ugovornih odredaba o naknadi za obradu kredita treba primijeniti čl. 5. Direktive 93/13/EEZ.

8. Iz iskaza tužitelja proizlazi da je 29. lipnja 2006. sklopio Ugovor o kreditu s tuženikom za kredit od oko 43.000,00 CHF jer je rješavao stambeno pitanje za stan u kojem živi. U banci mu nisu ništa objašnjavali, osim što mu je rečeno da je najpovoljniji kredit u švicarskim francima. Nisu mu rekli koliku će mu uzeti naknadu, a to su uzeli od glavnice kada su mu dali kredit. Nije bio u mogućnosti pregovarati o visini naknade, te mu je rečeno da ne treba platiti ništa već da će mu banka umanjiti glavicu u iznosu obrade tog kredita. Stan nije iznajmljivao, već u istom živi s obitelji. Nije bio vlasnik obrta ni trgovačkog društva.

9. Sud prihvaća iskaz tužitelja jer je logičan i uvjerljiv, te podudaran dokumentaciji u spisu. Slijedom navedenog je jasno da je tužitelj bio prosječan potrošač. Zahtjev transparentnosti određuje da prosječan potrošač, koji je uobičajeno obaviješten i postupa s dužnom pažnjom i razboritošću, može shvatiti konkretno funkcioniranje ugovorne odredbe i samim time na osnovi preciznih i razumljivih kriterija procijeniti potencijalno značajne ekonomske posljedice koje bi ta odredba mogla imati na njegove obveze, što je u konkretnom slučaju izostalo, jer tuženik uopće nije objasnio tužitelju prijepornu ugovornu odredbu.

10. Nije prijeporno da je tuženik sastavio Ugovor o kreditu na standardiziranom, unaprijed pripremljenom obrascu, te da s tužiteljem nije bilo pregovaranja o pojedinačnim odredbama Ugovora, niti je tužitelj mogao utjecati na odredbu o visini ugovorenih naknada budući da su iste bile određena od strane tuženika.

11. Prema odredbi čl. 3. st. 1. Direktive 93/13/EEZ od 5. travnja 1993. ugovorna odredba o kojoj se nisu vodili pojedinačni pregovori smatra se nepoštenom ako u suprotnosti s uvjetom o dobroj vjeri, na štetu potrošača prouzroči znatniju neravnotežu u pravima i obvezama stranaka proizašlima iz ugovora. Prema odredbi čl. 5. iste Direktive u slučaju ugovora u kojem se potrošaču sve ili određene odredbe nude u pisanom obliku, te odredbe uvijek moraju biti sročene jasno i razumljivo.

12. U čl. 81. stavak 1. ZZP propisano je da se ugovorna odredba o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo smatra nepoštenom ako, suprotno načelu savjesnosti i poštenja, uzrokuje značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača, dok je u st. 2. propisano da se smatra da se o pojedinoj ugovornoj odredbi nije pojedinačno pregovaralo ako je ta odredba bila unaprijed formulirana od strane trgovca te zbog toga potrošač nije imao utjecaja na njezin sadržaj, poglavito ako se radi o odredbi unaprijed formuliranoga standardnog ugovora trgovca. Nadalje, u stavku 3. istog članka propisano je da činjenica da se o pojedinim aspektima neke ugovorne odredbe, odnosno o pojedinoj ugovornoj odredbi pojedinačno pregovaralo ne utječe na mogućnost da se ostale odredbe tog ugovora ocijene nepoštenima, ako cjelokupna ocjena ugovora ukazuje na to da se radi o unaprijed formuliranom standardnom ugovoru trgovca, dok je u stavku 4. propisano ako trgovac tvrdi da se o pojedinoj ugovornoj odredbi u unaprijed sastavljenom standardnom ugovoru pojedinačno pregovaralo, dužan je to dokazati.

13. Sukladno 84. ZZP-a nije dopušteno ocjenjivati jesu li ugovorne odredbe o predmetu ugovora i primjerenosti cijene poštene ako su te odredbe jasne, lako razumljive i lako uočljive.

14. Uvidom u navedeni Ugovor o kreditu utvrđeno je da se u konkretnom slučaju radi o tipičnom standardiziranom (tipskom) ugovoru, unaprijed sročenom i priređenom od strane banke. Ugovor sadrži odredbu čl. 10. kojom je ugovorena naknada za obradu zahtjeva i odobravanje kredita u visini 2,5% iznosa kredita. U Ugovoru, međutim, nije navedeno od čega se sastoji navedena naknada, na što se ista odnosi, niti su definirani egzaktni parametri o načinu određivanja i izračunu visine te naknade. S obzirom na navedeno, jasno je da se o odredbama akata kreditora koji reguliraju materiju kreditiranja, a koji su sadržani u samom Ugovoru po prirodi stvari niti ne može pojedinačno pregovarati, pa je logično da se nije moglo pojedinačno pregovarati niti o spornim odredbama ugovora. Sve navedeno jasno proizlazi i iz iskaza tužitelja kada navodi da su navedene odredbe bile uvjet ugovora o kojem se nije moglo pregovarati jer da nije platio naknadu za obradu zahtjeva, ne bi mogao dobiti kredit i uopće nije bio u poziciji da bi pregovarao o bilo kojoj ugovornoj odredbi, pa tako ni o odredbi o tzv. ulaznoj naknadi.

15. Tužena niti ne poriče činjenicu da se s tužiteljem o spornoj odredbi ugovora nije pojedinačno pregovaralo, već drži da je tužitelj, ako je bilo ikakvih nejasnoća vezano uz predmetni ugovor ili bilo koju njegovu odredbu, imao mogućnost zatražiti zaposlenike tužene za pojašnjenje tih odredbi te ističe da su mu sve informacije o pravima i obvezama iz ugovora o kreditu bile dostupne i prije sklapanja ugovora te je u trenutku sklapanja ugovora bio u obvezi upotrijebiti dužnu pažnju i sam se informirati o svim uvjetima ugovora.

16. Iz stipulacije sporne odredbe (čl. 10. Ugovora) koja je standardna, evidentno je da se o sadržaju sporne odredbe nije pojedinačno pregovaralo s tužiteljem niti je on obaviješten na koje pružene usluge banke i za koje nastale troškove se naknada odnosi, a pri tome tuženik na kojem je teret dokazivanja nije dokazao suprotno da se s tužiteljem o spornoj odredbi pregovaralo, niti je u tom pravcu predlagao dokaze, pa se stoga u smislu odredbe čl. 81. st. 1. i 2. ZZP-a radi o nepoštenoj ugovornoj odredbi koja je suprotna načelu savjesnosti i poštenja i koja stvara znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu tužitelja koji ima svojstvo potrošača.

17. Naime prema odredbi čl. 87. st. 1. ZZP-a smatra se da se o pojedinoj ugovornoj odredbi nije pojedinačno pregovaralo ako je tu odredbu unaprijed formulirao trgovac, zbog čega potrošač nije imao utjecaj na njezin sadržaj a što proizlazi u ovom konkretnom predmetu iz zaključenog Ugovora o kreditu pa je stoga takova odredba ništetna ugovorna odredba.

18. Pri tome se napominje da je predmetna odredba jasna i razumljiva, međutim, ista je iz svih naprijed navedenih razloga nepoštena, te se ne može podvesti u smislu odredbe čl. 84. ZZP pod kategoriju predmeta ugovora i cijene u pogledu kojih nije dopušteno ocjenjivanje poštenosti tih ugovornih odredbi ako su iste jasne i razumljive.

19. Naglašava se da je Direktivom 93/13 EEZ od 5. travnja 1993. određeno da zaštita potrošača od nepoštenih ugovornih odredbi ukazuje na podređen položaj potrošača jer nemaju mogućnost pregovaranja o općim uvjetima poslovanja banke, a prema presudi Europskog suda pravde od 30. travnja 2014. u predmetu broj C 26/13 navodi se da članak 4. stavak 2. Direktive 93/13 (koji iz testa poštenosti isključuje odredbe koje definiraju glavni predmet ugovora i adekvatnost cijene, pod uvjetom da su izražene jasnim i razumljivim jezikom) treba tumačiti na način da ugovorna odredba potrošaču ne mora biti samo gramatički razumljiva.

20. Pri tome, valja još dodati da u vrijeme sklapanja predmetnog ugovora o kreditu nije postojalo zakonsko ograničenje na ugovaranje predmetne naknade, već je stupanjem na snagu Zakona o stambenom potrošačkom kreditiranju (Narodne novine broj 1201/17) od 12. listopada 2017. propisana zabrana naplate naknade za obradu i/ili odobravanje stambenog potrošačkog kredita, koja zabrana se ne odnosi na ugovore o stambenim kreditima sklopljenim prije stupanja na snagu tog Zakona, dok su Pravilnikom o naknadama za potrošačke kredite (Narodne novine broj 15/14) kojim je izrijekom dopuštena naknada za obradu kredita, preciznije definirane te naknade. Međutim tuženik, koji je nesporno sastavio predmetnu ugovornu odredbu o troškovima obrade, naknade za obradu zahtjeva i odobravanje kredita, kao i za prijevremenu otplatu kredita, o kojima se nije pojedinačno pregovaralo, nije dokazao opravdanost u postotku od odobrenog iznosa kredita ugovorene visine naknade, što rezultira time da je ta ugovorna odredba suprotno načelu savjesnosti i poštenja uzrokovala znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu tužitelja kao potrošača.

21. Pri tome sama činjenica da je trošak obrade kredita, naknada za obradu zahtjeva i odobravanje kredita, određena u postotku od odobrenog iznosa kredita, znači da korisnicima kredita kojima je odobren veći iznos kredita plaćaju više

naknadu, a što govori u prilog tome da tako ugovornom naknadom za obradu zahtjeva i odobravanje kredita nisu "pokriveni" stvarni troškovi koje je tuženik imao pri obradi svakog pojedinog zahtjeva i odobravanju kredita.

22. Sud je na pripremnom ročištu održanom 5. ožujka 2026. utvrdio vrijednost predmeta spora u iznosu 674,99 EUR budući je tuženik prigovorio naznačenoj vrijednosti predmeta spora u tužbi u iznosu 1.400,00 EUR. Tužitelj je, tužbenim zahtjevom tražio utvrđenje ništetnom čl. 10. Ugovora o kreditu, što je zapravo deklaratorni zahtjev koji prethodi posljedično tužiteljevom zahtjevu za isplatu, u visini naplaćene naknade 674,99 EUR, slijedom čega je taj iznos mjerodavan, sukladno čl. 40. st. 3. ZPP. Stoga je sud utvrdio vrijednost predmeta spora u iznosu 674,99 EUR.

23. Odluka o trošku donijeta je temeljem čl. 154. st. 1. ZPP-a, sukladno važećoj vrijednosti predmeta spora (674,99 EUR) i Tarifi o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika (Narodne novine br. 138/23).

24. Tužitelju zastupanom po odvjetniku priznat je parnični trošak koji se odnosi na sastav tužbe (Tbr 7. toč. 1. OT 75 bodova), zastupanje na ročištima održanim dana 19.1.2026., 8.4.2026., 12.5.2026. i 26.5.2026. (Tbr 9. toč. 1. i 3. OT 275 bodova), sastava podnesaka od 11.7.2025. (Tbr 8. toč. 1. OT 75 bodova), odnosno ukupno 350 bodova ili 700,00 EUR, trošak obračunatog poreza na dodanu vrijednost u visini 25% u iznosu 175,00 EUR, čemu je pribrojen trošak sudske pristojbe na tužbu 26,54 EUR i presudu 26,54 EUR, tako da ukupno priznati trošak tužitelja iznosi 928,08 EUR, sukladno čl. 155. ZPP-a.

25. Budući da je tužitelj tražio zateznu kamatu na dosuđeni trošak parničnog postupka tekuću od presuđenja do isplate, a kako parnični troškovi obuhvaćaju i zatezne kamate od dana donošenja odluke kojom je naloženo plaćanje troškova postupka, sukladno čl. 151. st. 3. ZPP-a, sud mu je na dosuđeni parnični trošak dosudio zateznu kamatu tekuću od donošenja presude u ovoj pravnoj stvari, to jest od 26. svibnja 2026. do isplate.

26. Zatezna kamata na parnični trošak je dosuđena u visini određenoj čl. 29. st. 2. ZOO-a.

U Zagrebu, 26. svibnja 2026.

Sutkinja

Jadranka Liović Merkaš

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU

Protiv ove presude dopuštena je žalba županijskom sudu. Žalba se podnosi putem ovog suda, u roku 15 dana od dana objave ove presude.

Dna:

- pun. tužitelja uz rj za sp na tužbu i presudu
- pun. tuženika

Broj zapisa: **9-30888-8a83c**

Kontrolni broj: **0557f-37e28-d1487**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan.

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://e-komunikacija.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti>

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Općinski građanski sud u Zagrebu** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.